

GROZA, PETRU

n. 7 decembrie 1884, Băcia, jud. Hunedoara

d. 7 ianuarie 1958, București

Fiul preotului Adam Groza din Băcia își face școala la Coșteiu Mare și la Lugoj, după care urmează cursurile la Colegiul Kun din Orăștie (1903). Studiile superioare în domeniul juridic le parcurge la universitățile din Budapesta (1903-1905), Berlin și Leipzig. Doctoratul îl va obține în 1907. După absolvire își face stagiatura la Lugoj în cabinetul avocatului Aurel Văleanu (1908-1909), „cel mai celebru în tot Banatul”. Cenzura o depune la Budapesta la Tribunalul

Penal (1911).

În 25 august 1911 își deschide birou de avocatură în Deva și se integrează în viața politică, culturală și economică din urbe.

La izbucnirea războiului este mobilizat încă din primele zile la Regimentul 8 honvezi, dar, așa cum mărturisea el însuși, nu a tras un foc cu arma, „nu am văzut frontul și n-am mirosit praful de pușcă, sub diferite pretexte sustrăgându-mă oricărui serviciu militar”.

Reîntors de pe front în toamna anului 1918 se implică în acțiunile de organizare a Consiliilor Naționale comitatens și locale. Este ales în conducerea CNR din Deva și totodată delegat la Marea Adunare Națională pentru cercul electoral Deva. Popular, bun orator, Petru Groza va fi desemnat alături de Aurel Vlad, Victor Bontescu, Silviu Dragomir să vorbească mulțimii de la tribunele amplasate pe platoul cunoscut sub numele de Câmpul lui Horia. Este ales membru în Marele Sfat Național.

Cu ocazia alegerilor din toamna anului 1919, pentru cel dintâi Parlament al României Mari va candida pe lista Partidului Național Român în circumscripția Băița.

A practicat avocatura și după Unire. A fost înscris în Baroul Arad până în 2 iunie 1923, cu o întrerupere (12 iunie 1920 - 30 martie 1922) cât a fost ministru. După înființarea Baroului Hunedoara se va înscrie ca membru.

Va părăsi PNR în martie 1920, alături de Oct. Goga, și va trece în formațiunea politică a generalului Al. Averescu, fiind inclus în guvern ca ministru fără portofoliu. Atât în alegerile din anul 1922 cât și cu ocazia celor din 1926 câștigă mandatele de deputat.

Practică avocatura până în 2 iunie 1923, cu perioade de întreruperi datorate înrolării din timpul războiului și a participării sale la guvernul Averescu (1920-1922).

Va continua în Partidul Poporului și pentru perioada când la guvernare se află PNL. În anul 1926, Mareșalul Averescu este chemat să formeze un nou guvern, ocazie pentru Petru Groza să facă parte din acesta, primind portofoliul Lucrărilor Publice.

În 1933 fondează Frontul Plugarilor, formațiune ce se plasa pe stânga eșichierului politic, intrată sub influența Partidului Comunist din România (aflat în ilegalitate). Devine unul dintre promotorii concentrării mișcării de stânga în diverse formule, dar mai ales sub auspiciile unei mișcări antifasciste (Acordul de la Băcia și cel de la Tebea - 1935). În anul 1943 participă la crearea Frontului Patriotic Antihitlerist, iar în 1944 la constituirea Blocului Național Democrat.

După lovitura de stat de la 23 august 1944 revine în prim planul politicii, fiind vicepreședinte al Consiliului de Miniștri prezidat de gen. Sănătescu. În 2 martie 1945 dr. Petru Groza este desemnat să formeze un nou guvern, iar în 6 martie lista miniștrilor este acceptată de Regele Mihai. De acum, numele omului politic ardelean este legat definitiv de instaurarea comunismului în România.

Funcția de prim ministru al guvernului o va păstra până în iunie 1952, după care va fi investit ca președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale până la moartea sa în anul 1958.

Lucrări publicate: *În umbra celulei. Malmaison: 1943-1944*, București, 1945; *Discursuri politice, conferințe, interviuri 1944-1946*, București, 1946; *Reconstrucția României. Discursuri politice, conferințe și interviuri 1944-1949*, București, 1946; *Am văzut cu ochii țara păcii*, vol. 1, București, 1954-1956; *Prin țara celor 600 de milioane. China de ieri și azi. Note de drum*, București, 1956; Articole. *Cuvântări, Interviuri. Texte alese*, prefață de G. Ivașcu, București, 1973.